

Ի. Լ. Ա. Ն.

Ղազեթամըզ : շու ամի թուրքի մահէ
էրէն բողթա մէքէզէրէնտէ տախի սա
թըրմադտա ադր :

Պի. յի. քուէ	Պէ. յի. օշ
Էնի քեզ	Գանձորիւն
Էվիկէն	Խ. օրի. տաք
Բու մէկ ճիւղ	Գ. տաք. քեզ
Արնաճու տ. քեզ	Պի. յի. ք. տառ
Գուրու. չէլի	Հ. տ. քեզ
Օրթ. քեզ	Մ. քաղք. քեզ
Պէ. չէկիտ	Ա. խաւ. ք. հոտ
Սաճա. թիւ	Գ. տ. ք. արու
Էնի գարու	Պարթ

ԻՍԹԱՆԴՈՒԼ 2 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԲԱՐԻՍ ԱԹԵՇԷ ՎԻՐԻԼԵՃԷՔ՝ ՏԻՐ

Լինորատա Թապ ու նշէր օրունակ
Մըն ղաղէթաը, սեպոտ. 17 տէ Մօտա
Բարբտեքի Կնկիլթէրա սէֆարէթի սըը
Ետաթիպէ Մ. Մալէ իլ Մ. տը Յիզ
Մարք պէննիտ, զազը օլան միւքեպէ
մէ հազգընտա աթիտէքի թաֆօրի ի մա
լիւմանտը վիրմէշ տիր. մէգըբէր դա
լէթա իշ օրու հաւմանաթաը, Մ. Մա
լէտէն ախգ իյլէմի տիր :

Մ. Ման, Մ. տր Պղզմարզ, իւ
զէրինտէ շարսպ վէ ցիկարալար պուռ
նան պիր իճըրալիզա Էօնիւնտէ օժնը
մուր պուռուռ : Մ. տր Պղզմարք, քէյփ
լի վէ եհլզիւ Կիւլմլ քուէ իտի : Միւ
քեալմէ իքի սապլման շիւնտէ տէ
պամ իյլէտ :

Գոնժ տը Պիզմաբք , Բերուհապլւար
Մլցի ին՝ Սթրագպուրկու ինթմէքտե
վն՝ պունարը էտն իոնն՝ գատար Ծը
րանստտա Գալտնազար տըր . Բրուպու
նն , մէզքիւր Գաւալարը երգմեա
նիեթիթի օլմաերպ , իլա աւնլըրի չիմոի
քնտնն գիւտաւ միւհքէմ՝ պիր հալէ
վաղ իթմէք նիեթիթիտն պուլունմագ
տա տըր , տէտի Մ . Մալէէ :

[illegible]

Իկեր, տէտի Մ. տը Պիզմարք, Բա-
րխալիկեր պունասն սօնրա տախի գարչը
քօնաճաք օլուրլար իսէ, չէհիրէ լթօբա
թուլթաճաղըզ վէ լաղըմ կէլախիկնտէ
անը ալթէչէ վիրէճէ յիգ տիր :

Մ. ալ Պիզմարք, Բարիսին ահվալը
հազերինէ Մ. Մալեհէ պազը կէօնա սիւ.

այլեր իշխոյն , վէ օրատա ուղղունսդ
լուզ գլուխնմամբզատ օլտուղու խա.
պրնին պարզտախօշնու օլտաւր : Բե-
լա , ապա գիր կ'օնա ուղղունսդլուզ
չըզմադսըզն : Ճեմհարիկէն Բա-
րիս վէ պրնին իրանա թարաֆըտուն
գապուլ օլունուչ օլտաւր իւզըրնէ , տա-
լիս խօշնու օլտաւր :

Մ. առ Պապարզ, «Էկր հեքի-
մեթի հրահայտիկէ, խոր իմիտալիզ-
մէ վէ նամուսու սուրբութե հարքեթի
խորհի պիր հիւքիմէթի օլաճաթ օլուր
իւն, Ալմանեաա հիւքիմէթի մուլ-
լազա մէպտիսի իշնի պիր թէհլիքէ մնի-
պառ օալիլիր, աճմիշ տիր»

Ո՞նց կ'են լրտե, Մէջ ի ճիւղնաւ ժու-
գու պոլան գալլաւ րտաւ էլէ կ'
չիբիւն Գրառաջ Կարկէրի, շէրի
մէգալորտաւ, պիւր օրտաւ իշէն, իշի
սնէն լիփփայլ իւր ճէր գառար եւ իւ-
ր ճէր ճէր պուրնաւ օրտաւ ճէր,
Գալթիւն պ'ենաւ իլլմէրտե աիւր :

— Շէ՛րքի մէջ գտնուում , էն ցիւեւտիկ
զբո՛ւլը քէքի՛ն չ'յ , թուզ օռուպ ,
թուզ պուռնիմտորը սեպ'պնո՛ւն ,
զաթ'էն , խաժալը լար տա'ի ն'չի՛թ
ի՛նժեքտե՛ իմո՛ւ , Նաճետա պուռնի՛ն
Ամանեա առաքի՛ր իչինէ , մաճուռ ֆէ-
նա ցօլերա իլլի՛թի , վէ Բ'յ յմոտ պու-
ռնան Ալլա՛նեա առաքի՛ր իչինէ տա-
նի թիֆօ իլլի՛թի տիւշմւշ օլաուզուե-
տան , էն զիեառէ գրկի՛ն տիւշար
օլուշ օւն առաքի՛ր օլալտոր է՛րար-
ֆընապարսնի՛ն չ'մպրէ վազ իտիլ-
միշ տիր :

— Սէօյէնտիկինն նէ գարէն, Բարիստէ պոռունան քէօյիւր, Տէր կին, Ամանեա գարաղօ ապօքրինն միւրաճապի խորէք, Բարիստէն տէպարը լքմալարընա միւսաատէ իտիվտէնի րճաիլմէքտէ, իմիշէր իսէ տէ, մէգքիւր րէճալարը գայուլ օշունմումագտա իմիշ :

—Ժնեպոլ փոյ Մերձէն, Սքըրազ-
պոլոկս հոմանտան նասպ օւննուզ-
Շէճրի միգպոլոտա, մուսթաֆֆը ասա-
քիրի օմագ իւզրէ, ծն պին նէֆ'ը Այ-
մանեպը պրթադըլթոգտան սօրոս, ա-
նը մուհասթէ ինֆիլ օլուն օրտուլուն
պաշը հայան էլլի պին նէֆ'էրէ, Ֆրան-
սանրն իլըրիլըրնտէ պուլունան մահէ-
լը իւլըրնէ կէսուրիլիճ'ը տիր,

— Սթրադպուրի շէհրինին, պիւթիւն
էվրոպայեա պիր շէրէֆ տառ իտիւն

[illegible]

ըստիլ էօլէնէրին սաերը : իւսթ իւսթէ,
օն նէֆ'ը իմի :

— Իսնիվեր նամ բարաս ղազէթատ
տեր քի, սապազ Հարպինէ Լապըրը
Մարեշալ Լըպլոֆ, պոստոս 16 մէ 18
տէ, Մէյ էօնիւնտէ վուգու պուլան
մուհարէպէլերտէ էօմէք Խիթէմիշ Խէ
տէ, միւրուտնա վասը, օրոմամը սըր
Մէզբլը մուհարէպէլերէ պաշլանմազ-
տան էվվէլ, պիւթիւն նիշանլարըն թա-
ղըմըշ, վէ թէքմիւր Իւնիթօրմասըն կի-
թինիպ, սաւաքիթին թա էօն սըրասըն
գաշմուշ տուր, Վուրըշնլար, Էաղմուր
կիպի տլօթմ թարաֆընա Էաղմագտա,
վէ Էսնընտա պուլունան ղապիթլը
Էիւշիւպ էօմէքտէ Իքէն, քէնտիսի Էա-
րալանմաշլ տըր, Մարեշալը միւմպի-
լէյ, մուհարէպլէյ Գարար վէրիտէք-
տէ, մուհարէպլէյ հապըր պուլունա-
տըղըն, Իլէրլալթօրա պէԷան Իթմէյէ
Նասընթէ Իտմէտտիլիսի, Իքբար Իթմիշ
տիթ :

—Անձրգաւ, վէ Զվիչըր զագէթաւ-
լորը, Ֆրանսոսեան կեանքներն միւսա-
մէ խարրվմէ քսե օմասը իշին, հալեա
նէշ քքի ինմէ քոէ տիրէր, Գուրիէ
ըը լա ժըքօտ նամ զագէթանն միւ-
լէլիք, սուպըք Ֆրանսա Գըքալը Լուի
Ֆիլիքին Թօրոս Կօնթ տը Բաքի իւ-
գէրին, պր մտնիեէ պնտօր նէշը ին-
միշ օլտուգունտան ալ իմիշ նէֆը Ճիւմ-
հուրիյեէն թարսֆիլըրէր իսինն օլա-
րագ, քնտին, Լօլում թէհտօտի
կէօյլըն պր մէքնուպ իրաւ գըլլն-
մը տըր, Արգոումն հիւմհուրիյեէն
թարսֆիլըրէր, քեաֆֆէսի տախի,
միսնդուաթ սէրպիսյեէն ինի աըզուէ-
մէ քոէ օլտուգալը իէ պէրապէր, եէ-
սի իպպ իսիլիշ օլան Ճիւմհուրիյեէն
հօգգընտա ինթիթիաք իլլէմիշ օլտու-
ղու թավը ու հօրնքէթ իշին, քնտի-
նէ նֆիլ իսեմէգ օլտուգալըն տախի,
պէտան իլլէմիշը տիր :

Վսե՛լ տը Բարբո, Տէ՛ժօգաթմաթա դար-
շը օյտուղու իշին, Հիւքիմէթի ճիւմ-
հուրիյեւ, անճաղմիւմայիւէյհի Վալէնէ
սիւրիկին իմմէքէ, քէնսօի Հիւքիմէթի-
նէ, պաշամալը իտի, ւո՛վաշլը տիբ,
մէքիւր մէքի՛ռ պուռ եագանար, Շոռ-
տալի իլամէ իտիմիշ տիբ քի, Էքինճի
տէֆա տաթի օլթիք պիւր պլէնտ նէշր
տիթլաթիլի Էթիթիմիթաթէ, արթըք քէն-
տինէ հիշ պիբ ինթիթիթիլ յիպ, ան-
ճագ, Էթիթիթիլ լէճը տիբ :

—Բաւ Մաւ կաղէթին, պիր մուխ.
պիրի, Մեց Էօնիւնտէն, վի սեպոտ. 26
Թարիլսէ, շու աթիտէքի սուրէթտէ
եազմոյ տորր:

Գրութաւր պիտ տաքէր, մահ հա-
ւին 23 ինտէ, Շարի ճիվարարներն
քջոյլէ զըզլարնտան պիտիսին ճէ-
պինտէն տիւշմիւշ օրան պիտ մէքիտու
էն Կէշիմիշ տիր, Մէզքիւր մէքիտու
մեդու. 15 թարիկի օրտուղն հայտն
մըզուտ զըզըլ Մէշտէ պուտունան սէվ-
կիւիւսիւ թարաֆրնտան եադրմի, Ի-

տի : Մ'իգբիւր մէքթուպ նէ՝ սուրբթիւն
կէճստաթիւմի իտի : Զանն իտերիմ քի
պիւր աստիտի : կէչնէրտէնէ կէչիթիւմ
օլսն պալօնլարտան պիթիսի իլէ կէճստէ
թիւմիշօլմալը սըրի էլէ կէչմիշ տէտիլիմ
պալօնլարտէն Շարընըն մէրքէզի օրտու
սունտան թիֆթիւն իտիլտիքտէ : իչինտէ
պիւր թաքըմ շու եա պու շախսարա իր
սալ գըրընտն մէքթուպար : վէ մէքբիւր
մէքթուպար իլէ պէրապէր : պիրտէ եա
գըրըն քտալըտ պուլունմադտ իտի քի
մէքբիւր մէքթուպ բաքէթի ճըր քիմն
էլնէ կէչը իսէ : անլիթ բօլթաեա
թէսլիմ իթմէսի անընլա լէճա օլուն
մադտ իտի : էօյլէ գանն իտերիմ քի
քտաքթէսի տէյիլ իսէտէ : ճիչ տէյիլ
իսէ շօրու : սահիճէն բօլթաեա թէսլիմ
իտիլտիլիւր :

—Վանտրէր Ղազէթասը Բուսիա-
նըն գանն օլունան թէ տարի քեաթը հար-
պիեէսի հազըլնտա չու վէճհ իւզըն պէ-
հանը էֆքեար էյլմիյ խոր :

Հէր նէ գառար Ալէ Բէթըրսպուրը
գապինթօսունուն, հալը հազըրտէն
նէ սուրկթլէ իսթիքատէ իթմէ գ իսթէ-
մէքտէ օլտուղու անլալըլմազ իսէ տէ
րուսիանըն ճէնկեալէր նիէթ ու էթ-
քեարարը հազգընտա չուեու պուլ-
թէվաթուրար էհէմիէթ քէսպ իթ-
մէքտէ տիրէր, րուսարըն, իրանա
հիւսուրիէթի իշին, պիր առամ պի-
լէ մէյտանը մուհարէպէէէ չըգարմազ
օլտուղարը չիփհէտէն միւսթանի տիր-
իմտի պունլար, թէտարիքեալը հար-
պիէտէ պուլունմագտա իսէլէր, անլէ-
րի, քէնտի ճէնուպի, եաթօտ ճէնուպ-
վէ չարգ արապընտա օլտն գօնչուլարըն
գարը չվիթմէ գ իշին տիր, Լաքին
րուսարըն թէտարիքեալը հարպիէտէ
պուլունմագտա օլտուղարը սըթփ զան-
տէն իպարէթ պիր շէյ տիր, օնու ի-
շին անլէրի քիմէ գարը չվիթմէքլէրի
պէեան օլունմագ, Ալէ Բէթըրսպուրը
տան ռլտըղըմզ պիր ըաթօրթօեան նե-
զարն, րուսիանըն թէտարիքեալը
հարպիէթի Ավլթրիան գարը իմիշ-
կլէեան րուսիա իմէրալթօրու, Ավլթ-
րիատա պուլունան րիւննեալը վէ
կալիցեալըլարը քէնտի հիւքմիւ թահ-
թըրա ալմազ սէվտարտան կէմէքտէ
իմիշ, Պու սէջլինէնլէրին իշինտէ առ-
հիհ օլարագ պիր լուղէթ վար մը, եա-
թօտ պունլար, պազը Ալըավլըզ ըու-
հունու եայմազ իթիէնէնլէրին իճատը
մը տըր պիլմէյիշ :

— Սալու բիւպլիք զազեթասընըն
պէհանընանէզարէն, Խրանաստա խրտ-
մէթ իթմէքլիթ թէքլիթ իթմիշ օլան
Հանօվրա պէօրիյիւ, քեստֆէթէն
Բրուսիա ճասուսլարընան իպարէթ
պուլունմագուա իմիշ :

—Պիր Ալմանեա զազէթասընըն եազ-
տըղընա նէզաբէն : Վօնթ տը Պիզմարդ
Եւաթլուն իւզերինէ : աթիտէքի մէրհա-
մէթսիզ չադաեր իթմիյ տիր :

Նաբօլէոն Ղայէթ Թէրպիլէի պէր

զամ տրոր, Լոյլ գանն օրունուր քի Բրու-
սիա գրուլընն 1867 սննսննտէ, Բա-
րիստէ քիւշատ իտիլէն պիւլիւք Էքսթո-
զիսիսն վասթաթաւ Իլէ քէնտիսն վիւրմիշ
օլտուղու վիգաթան Բուգապիւլ օլտարագ,
քէնտիսի տաթի, Բրուսիա գրուլընն
պիւր վիգիթա վիւրմիշ արգուստնտա պու-
լունսնու օլտուղունու, Էվվիլիսնտէ սէօյ-
լէմիլ Իտիւ:

— Պիւշ չէհրն անվալի բէք տէհէլթ-
լի տիր տէնիւր:

— Ալմանեալըլարն, չէհրի մէգպու-
րու թօփա թուլթալարնտան Էվվիլ,
սէքէնէլէր, մաիւլէլէրէ գաբանըլար,
վէ օրատա, Եա տիւմանտան պօղուլ-
մուլ վէ Եաթատ Եանմըլ օլտուղարը
հալտէ, մուլթանհիթըլ ասաքիւրի տաթի
հէնուգ աթէլէ պաշլանմազտան, պօշ
պըրազըլմըլ օլտան տիւքքեանլարը Եադ-
մա իթմիշլէր տիր:

— Ալմանեալըլար, Ֆրանսըլար-
տան գապիլ իթմիշ օլտուղարը սիւս-
լարը, պիգզաթ Ֆրանսըլարա գարշը
գուլլանման պաշլանմըլար տըր: Միւ-
հիմմաթը հարպիլէ թաշընան արապա-
լարն մուհաթազաթնա թաթիսն գըլը-
նան ասաքիւր, Շասթօ թիւֆէնքի գուլ-
լանսաթ տըր: Պուսլար, մէգքիւր
թիւֆէնքիլէրի գուլլանման թաթի
իթմէքտէ տիրէր: Սօնրատան իւլվէ
օլտուն թօք պաթիլիւրալարնա տա-
թի, Ֆրանսըլարտան գապիլ իտիլէն
հէպիսնէ գուլլանըլմազտա տըր:

— Բարիստէ, Բրուսիալըլ պիւր հա-
սուս, մօտաբէրվէր պիւր գատըն քընա-
ֆէլթիսնէ կիրմիշ, վէ սայրի պիւր գատըն
իւլէ կէպիսնէքտէ Իքէն, Բիւ տը Լուվը
սօզաղընտ, գապիլիսնէն պիւրիսի,
քէնտիսի ալաղ ու կիրիֆիլ իյլէմիշ Իսէ
տէ, մըրգուսնէն թաթիմ իյլէտիլի
Էվրազլար չիւքէլի օլմաթըլարնտան,
անը սալը վիւրմիշ մէհպուր օլտուլ Ի-
տի, Լաքիս, գապիլիսնէն Էթրաֆընը
սարան գալտալըլ, տաճա ղիւստէ
թաճըրգաթա չըգըլըլմաթ Իչիս, մէր-
գուլմ գապիլիսնէ օլ գատար սըգըլտըր-
մըլ տըր քի, գապիլիսնէ, նիհանթիլ Իւլ
էմի, անըն, պիւր Էրքիւ օլտուղունու
թաստիգ իտիւ, մահպէսէ կէթիւրէ-
հէք գատար, քէնտի թաճըրգաթաթընը
թէքիլ իթմիշ տիր, Լաքիս պիւրմիշիւ
քի, ղապիլիսնէ թէրպիսնէլի օլտան մըրգուլմ
մէմուր, օլ պապտէ օլտան չիւքէլիսնի,
նէ սուրէթլէ խօշուտ իտիւպիլի տիր:

— Սիս Բէթըրպուրկուսն, Բուսիանըն
թէտարիքաթըլ հարպիլիսնի հաթընա
տա, Վիլնանըն Լուվէ Բըրէս Լիպը
ղաթլթասընա չու վէհէ իւլ Եազըլմըլ
տըր:

«Ալօլիւք սիւրաթլէ Միթըլայլօլ
վէ գարթուլ իմալ օլունմաթտա տըր:
Պիւր չօգ մուհարպիլ թէլէկրաֆ թէլլէ-
րի իւլ 756 ատէտ թուլպուլ թապիւր
օլունուր ուքաթ գաթըլար Եազընտա
Եալըլըլ պիլթիլէ տիր: Մօլքուս-
տան Բիւրսքէ գատար իչիլէն տէմիւր
Եօլ, կիւստէ 14 գաթար արապա ասքէր
թաշըմազտա օլուպ, մէգքիւր խաթիլ
իւլէրիսնտէ Եօլմու իչիս կիւստէ պիւր
գաթար արապա իչիլմէքտէ տիր, Բի-
կատան, Տիւնապուրք վէ Վիթիպըսթա
իչիլէն խաթիլըն իտարիսի, ասաքիւր
նաթլի իչիս 1,700,000 ըուպիլ թազ-
միսաթ ախգ իյլմէքտէ տիր, Եալընըլ
Բիլվ ֆաթըրգաթը կիւստէ 500 թիւ-
ֆէնիլ իմալ իյլմէքտէ տիր: Լաքիս պա-
թըլ օլտու թարաֆընտա ասաքիւրիսն տըր
թըրըլմազտա օլմաթընա էն ալէա իսպաթ
Պազըլարտան պիւր չօգ ասաքիւր թաճ-
ըր օլունմուլ օլմաթ տըր, օլտուԵա
տաթիլ օլտան վէ միւստէթի ասքէրիսնէ-
լէրի իւլ սնն տէվամ իտիւ 50,000 նէ:

Ֆէր ասաքիւրտէն մատա, պու սնն
Իքի գաթ ասաքիւր թաճըր օլունմուլ
տուր. միւստէթի ասքէրիսնէլէրի խի-
թամ պուլմուլ օլտան ասքէրիսնէ խաթիլ-
ընէ սալը վիւրիլմէքտէ վէ Ելնիսնէն օն
ալթըլ ալայ թէլէքիլ օլունմազտա տըր:

Մէգքիւր թաճըրի ասաքիւր մէմիլ-
քէլթիսն խաթապը տիմէք օլտուղունտան
Էյլէ գանն օլունուր քի, Էլէր մէլտան-
տա աղըր սէպէպիւր օլմազա Իտի հիւ-
քիւմէթ պէլլէլէն թաճըրի ասաքիւրի
գալըլմազ իտի:

Պատէհու, մէրգուլմ մուլպիւր, Խա-
թանպուլն գուլլէթսիլ մէգքըլարնտան
պաճա իտիւ, չէհրի մէգքիւրուն մուհա-
ֆաթար իչիս լազըլմ կէլէն իսթիլէքա-
մաթլարը պիւրէր պիւրէր պիւրիլմիշ վէ
պատէհու չէլլէ իւլվէ իյլմիշ տիր:
«Պարա տէնիլտէ Բուսիա տունմաթը
Եօգ տուր տէլի քէնտիլմիլ ալտաթմա-
մալընըլ, չիւսքի Բուսիանըն վաթօր
գուլմաթաթար վէ թիւհմաթ վաթօրլարը
Էյլէ պիւր ուսուլտէ Ետըրմըլ տըր քի,
Իքթիլայի հալտէ հարգ սէֆիսնէլէրիսնէ
թէպիսիլ օլունապիլիլէրիսնէ:

— Մէք Էօնիւնտէ պուլունան Բրու-
սիա օլտուղունտան ասքէրիսն պիւրի, ա-
լաթընկա սեպու. 27 թարիլլէ Լուլլէթ
տըր Պօլմուրնաթ Սլմանեա ղաթլթասը-
նա աթիլթիսնէ մէքթուլաթալմըլ տըր:

«Սնպէշ կիւստէն պիւրու Էլ վէրէհէք
գատար րաճաթ իտիւք. վազըս հիւսա-
պաճ պիւր պէլլէք Եէրիսնէ, Եէնի պիւր
պէլլէք կէլիլիլթիլի սաաթտա իւլէ-
րիլմիլէ թիւֆէնիլ աթըլըլ Իտի իսէ տէ,
պիլլէրէ չօղըլք գարար վիւրմիշ Ի-
տիլէր, Լաքիս սօն բէնհէլմիլ կիւստէն-
տէն պիւրու, իչիլէր տէլիլթիլ տիր չէլ-
լէ քի Ֆրանսըլար կիւլլէլէրի տուրլազը
զըն Լէլիլէք գալլաթընտան իւլէրիլմի-
լէ աթըլմազտա վէ պիւրիսն ֆըրգա-
մըլ իւլէրիսնէ Եաթըլմազտա վէ տըր հալ-
Ֆրանսըլար (պիւրէքաթ վիւրիսն քի,
մէգքիւր գալէա ալչաթ օլտուղունտան,
Ֆրանսըլար կիւլլէլէրիսնէն տէլէհէ
աաաթ գըրմազտա օլտուղունու կէլլէ-
մէքտէ տիրէր) ինանըլմազ պիւր չա-
բուլլուլազ հէնտէլէրիսնէն տիւարը
չըգմազտա տըրլար, Էօնտէ պուլունան
ասաքիւրիլմիլ կիւր չէլլէլէք իչիս Էթր
ախգ իյլմիշ տիր: Պէլլէլէլմիլ հէն-
տէլլէրտէ սըլընմազտա տըր, գարիսն-
լէրտէ օլտու գուլմուլ օլտան ասաքիւր,
գօշարաք Եէթիլլէրէր, օլ վազըլմ Ֆր-
անսըլար կիւր չէլլէլէրէր վէ մէգքիւր
չաթըլմալար, րաճաթըլըլմազ պօզ-
մազըլտան պաշա պիւր նէթիլմիլ
մուհիպ օլմազըլըն պու սուրէթլէ կէ-
լէլլէր, Լաքիս պու կիւսն հէլ վաճ գի-
Եատէ գանըլ պիւր միւստաթիլտէ պու-
լունմուլազ տուր:

Սաաթ սէքիլտէ, կիւլլէլէր Եէնի-
տէն աթըլմաթա պաշլաթըլար. վէ պիւր
չօգ Ֆրանսըլար ասաքիւրի, պիւրտէն պիւր
15 իննի ալայմըլըն իւլէրիսնէ հիւսմ
իյլէլլէր. մէգքիւր ալայ, թօփ վէ
միթըլայլօլաթտան խաթապ օլմաթտա
օլտուղուն հալտէ, կիւր չէլլէլէրի, Թէլի,
Ֆրանսըլար իւլ տօլտու, պէլլէլէլ-
րիլմիլ, նիգալմ սուրէթտէ կիւր չէլլէ-
տիլլէր, Լաքիս հէլ վաճ, մէլտանը մու-
հարպէտէ քըրք մէլթա պըրաթտըլար:
Ելիւզ պաշը Պէն, սաղ Էլիսնտէն Եարա-
լանմըլ տըր:

Ֆրանսըլար, Մէրգուլմ-Էօնու
գապիլ իտիւ, սարաթը վէ օլտունտան
Եալըլմըլ պարաթալարտան իպարէթ օ-
լտան օլտուկիւսնէլմըլըլ աթէլէ վիւրի-
լէր:

Սլնի վազըլմաթ պիւրիսնի ֆըրգալի
օլտու միւստաթիլտէ տաթիլ օլմուլ
տուր:

Ֆրանսըլար, 55 իննի ալայըն մէլ-
գըլարըն գապիլ իտիւ, Էօնտէ պու-
լունտան ասաքիւրիլմիլ տաթիլ Լաթ ալ-
մըլար տըր: Մէրգուլմ տաթիլ, ֆիւր-
տաթ կիւլլէ Եաթըլար մէլթուլուն-
տա չէլլէ տաթիլ տիր: «Մաթա գարի-
Եէլիսնտէ, իլլէլլէլէլմիլմըլ, տիւսքի
կիւսն պիւրտէրթիլմիլտէն բէր չօղ ղիւս-
տէ օլմուլ տուր: ՊաթիլԵէլ մէգքիւ-
լուն տաթիլ վիւրիլմիլ հաթըրտա տա-
թի չէլլէ տաթիլ տիր: «Բուսիալըլար,
կիւր չէլլէլլէլտէ տէլի սէքէնէլէրէ խա-
պիւր վիւրիլլէր, Լաքիս Էլէլարընը պէ-
րապիւր կէլթիլմիլ վազըլմ պըրաթմա-
տըլար:

Պիւրիսնէն 800 թու

Սթըրազպուրկ մուհաթէլիսնտէ,
չէհրի մէլպուր Տօթլէլլէրիսնտէն պիւրիսն-
տէ, պիւր թաթըլմ չէլլայիլլիլ պէլլէք
պօզտան ասաքիւրի գապիլթանը, վէ օ-
լտու Ֆրանսըլար, սապաճ Ելլէլլէլիլ
օլտուրուն իչիլէ, Եաթիսնէ պիւր տ-
տէլմ տաթիլ իչիլի կիւրիւ, քէնտի րա-
թաթ իւլ, ալիս մաթաթա Ելլէլլէլ Ելլէլ-
սիսնէ միւստաթիլ իտիլմիլտէն րէնա իյլ-
միշ իտի:

«Սիլ պէլիսն թանըլմազըլըլ, տըր
միւրգուլմ Եաթիսնէ, Լաքիս, Ֆրանսըլ-
օլտուսու իչիլտէ պիւրապիլթիւսն թանըլ-
մաթըլ պիւր աաթմ տէլլիլիլ: իչիլիլ-
տէ բիւստէ ասաքիւրիսնէ 21 իննի թա-
պուրու Եիւզ պաշըլար Պիւրիսնէլ թանը-
Եանլար պուլունմալըլ տըր տէլլէլիլ-
րիլմ: Մէրգուլմ գապիլթ, պէլլէլմ Էն
սաաթըլ պիւր տօթլմաթ տուր. նէ տիւս
րում, հէնտէ գաթըլտալմ կիպի տիր:

Հազըլտա պուլունմաթտան հիլ
պիւրիսն, Եիւզպաշըլ Պիւրիսնէլի, չաթ-
սն թանըլմազըլըլ իտի իսէ տէ, միւ-
րումսն իսթիլիսնէ պիւրիւք րիւսլիլ կէլ-
թիւրիլլիլ:

Մէրգուլմ Եաթիսնէ, սէրպիլթ սէր-
պիլթ օլտուրուպ Ելլէլլէլ Ելլէլլէլ, միւստ
աաթ պուլունմաթա պաշա, տնիլլիսն միւ-
քաթիլմիլտէ տաթի, ալիս սուրէթտէ,
սէրպիլթ սէրպիլթ տաթիլ օլմաթտա ի-
տի:

Թում օլտաթա, 21 իննի բիւստէ
թապուրու գապիլթանտան պիւրիսնի,
գաթուտան իչիլի կիւրիսն:

«Թաթմա, իչիլմէլլէլիսն, 21 իննի
ալայ գապիլթանլարնտան պիւրիսնի կէլ-
տի: Սիլ Էն սաաթըլ տօթլմաթ Եիւզ-
պաշըլ Պիւրիսնէ իւլէրիսնէ սանա հալ-
տիսլէր վիւրիլլէլլիլ, տէլի հաթըրուն-
տան պիւրիսն, միւրգուլմ Եաթիսնէլա,
վէ պաթէհու, Եէնի կէլլէլ գապիլթ
տէլլէլէք, չէլլէլ իւլվէ իյլտի:

«Իլլէլլէլտան, իչիլմէլ տօթլարնըլ
տան պիւրիսնիսն տօթլաթ պուրաթա տըր,
վէ անը սիլթ թաթտիլմ իլլմէք իսթիլլիլմ
Եիւզպաշըլ Պիւրիսնէլի, Էլլէլթտէ թա-
նըլմաթըլ:

— Մաթըլ Պիւրիսնէ:
— Իչիլմէլ 21 իննի թապուրում պուլուն-
տան Պիւրիսնէ:

— Պէն, օն սէնէ տիր քի մէգքիւր
թապուրա տաթիլ պուլունմաթտանըլմ,
Լաքիս Էյլէլ պիւր աաթմ պիլմէլթուլմ:

Պուլուն իւլլէլլէլ, Եաթիսնէլըն
րէնկիլ աթըլ. վէ բարաթ սէլլէլլիլիլ
տաթի, տիլլիլլիլլիլ իտի:

Պաշըլ թուրքօլար, միւրգուլմ գա-
պիլթ տէլլէլէք:

— Էլիլ պիւրիլլիլիլ քի, Եիւզպաշըլ
Պիւրիսնէլ իսթիլտէ աաթմ Եօգ սուր. տէ-
տիլլէր:

— Էլլէլթ, չիլմտի չուրաթա տուր-
մուլ օլմանըլա նէ գատար թէլլէլիլ իսթմ,
պիլթմ թապուրում օլ իտիլմէլ պիւր ա-
տէլմ պուլունմաթըլընա տաթի, օլ

գատար թէլլէլիլիլ:

— Էլլէլ իսէ, պու աաթմ, պիւր-
Պուլուն իւլլէլլիլ, քիւսթիլլիլ պիւր-
տէն, Եաթիսնէլըն իլթաթիւր սարտը-
լար:

Պէլլէլ օլտուրուն Եիւզպաշըլար
օլտան իրի պիւր գապիլթ, «պու միւսիս,
պէլլէլմ աթաթաթըլմ տըր, տէլի, վէ
միւրգուլմ Եաթիսնէլա տէլլէլէք,
վէ «պուլուն, Էլլէլլէլ, Ելլէլլիլ-
իլլիլ պիլթիլլիլ. բէլլիլտէն վիլլէլլիլմ
մի. րէլլէլտէն պիւրաթ պուլունուլ, տի-
Եէլլէք, Ելլէլ պիլթէլլէլ գատար միւ-
րումա իլթաթմ իլթաթի:

Պատէհու, միւրգուլմ իրի գապիլթ,
թաթիլթաթըլ չաթըլըլա, Եաթիսնէլըն
Եէլլէլլէլ Ելլէլլէլ Եաթիսնէլըն տաթի Լօսի-
տիլթտէն սօնրա, գօլթուլունա կիւրիւ,
«հաթա պիւրաթ տա կէլլէլլիլմ, տէ-
տի, վէ տիլարը չըգար չըգաթ, րի-
վօլլըլ թապիսնէլըն չըգարաթ, միւ-
րում Բրուսիալար ճաթաթտէ պէլլիլիլ,
հալտաթ ուլունտու:

ՏԱԽԻ ԻՅԻ

Մարիլա փօստաթ պու սապաճ
Չանաթ գալլէլտէ Եօլ չըգաթ տըր:

— Էնտէլաթտան Պիլթ ղաթլթաթ-
ըն Վաթըլա իլթիլա իլթմէք լազըլմ
կէլլէլ իսէ, Սըրպիլթան իսթիլթիլ գա-
թիլթաթալարնտան պիւրի օլտան Մ. Բր-
րիլթիլ, մուսիլարէն իսթիլթաթա կէ-
լլէլէք, Պաթա վէ Հէրսէք Եէլլէլլէլ-
րիլլէլ սալթանաթըլ սէնիլլէլ նաթաթիլթի-
տէ օլտաթ, Սըրպիլթանըլ թաճիլ ի-
տաթիլթտէ պուլունմաթըլ Պապը Ս-
իլլէլ թէլլիլլիլ իյլմիշ իսէ տէ, Պապը
ալիլ գապուլ իյլմիլտէլ տիր:

— Իպու սալը կիւլլէլ, սաաթաթաթ
հաթըլթիլլիլ, Տօլմա պաթչէլ սարաթը
հիւսնաթունաթ կիւլլէլլէլ, ալայաթ
գատար գաթըլ հաթըլթիլ Շահան իլլ
մէլլէլթիլ իյլմիլլէլ տիր:

— Բուսիա իսթիլթաթըլ Սլէքսանտը
հաթըլթիլլիլ, իսթիլթաթիլա հաթըլթ-
լիլլէլ գաթըլաթ իւլլէլ Եաթընտա
Սիլաթաթ ալթիլթիլ պուլունմաթըլար
տըր: Միւստաթիլլիլ հաթաթաթըլ սօն-
րաթան Պըրմա կիւրիւ պիւր ալ վաթըլթ
օրաթա իլլաթիլ իտէլլէլլէլ տիր:

— Տիւսքի Մանգուլմիլլիլ պիւրիսնէ
սաթիլթիլ իւլլէլլէլա սիլթունուլ 63
Իննիլ սալթըլտաթիլ «հիւսնիսն օլտան
Ինիլթիլլէլ թաթաթըլտաթալլէլլիլլիլ,
«հիւսնիսն օլտան Սլմանեա թաթաթըն-
տա, օլաթաթ տըր:

Իլլիլ Է Կիւսնմըլ 1870

«Սիլ իլլիլ,
Մաթիլլիլ սօն նիլ սիլլէլլիլ պիւրիսն-
տէ իլլիլտուն Եաթըլըլ օլտան պիւր մէք-
թիլ պաթ Էլիլ ի տօլտունա Ֆարաթ իլլ-
մէք պիւր քէսան թարաֆըլտան չու ա-
թիլթիլլիլ ձիլ իլլէլլէլ Եաթըլմըլ տըր:
«Իլլիլ միւլթաթըլլէլ պէլլէլտիլ Ե-
աթաթըլտան պիւրիլլիլլիլ գատաթիլլիլլիլ
պուլաթաթ օնու ալ իլլիլլիլ, վէ կիւսն
ձէլաթաթա վէլլիլլէլլիլ իլլիլտէ, մէքթու-
պու Մաթիլլէլ Եաթան տաթիլ իւլթաթըլ
իլլէլ պէլլէլլէլ իլլիլ:

Էլլէլտիլ, իլլիլտուլ գաթմիլ պէլլիլ
օլմուլ, գանն իտէլլիլ քի, իսթիլթաթա
տաթիլ վաթ տիր, չէլլէլ քի, քէլլէլլիլ
վէ պէլլէլ Ֆարաթ սաթիլլիլլիլ իլլ-
մէքթիլլիլ իլլիլլէլ Ֆիլլիլլիլ իլլիլլէլ-
լիլտէ հիւսաթ պաշըլտա Եիւզաթ 10 ղէ-
լիլլէլլիլ իտէլլիլ օլաթ տաթիլ չօղ սէնէ-
լէլտէն պէլլու պու միւլալ իւլլէլ, հի-
սաթըլ կէլլիլ իլլիլ իսէ տէ պու կիւսն
լէլտէ Էլլէլլէլ թարաֆըլտան պիւր մու-
արաթա ղու հուր իլլիլլիլ գաթունա միւ-
րաթաթ ղու հուր ղ օնտաթըլ իլլիլ, օ
գաթ տաթիլ ահիլլիլ թէլլէլլիլ իլլիլլիլ,
Էլլէլլէլ տաթիլ հիւլլէլլէլ կիւրիւ պիւր

1871